

Анотація

Назва дисципліни / освітнього компонента	ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО ПОЛЬЩІ
Освітня програма	014. «Середня освіта (Українська мова і література)»
Компонент освітньої програми	вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити
Вид підсумкового контролю з	залік
Мова викладання	українська
Викладач	Мушировська Наталія Володимирівна, канд. філол. наук, доцент
CV викладача на сайті кафедри	https://www.rshu.edu.ua/kafedry-if/kafedra-umipkfsk/sklad-kafedri-umipkfsk/121-personalii/785-mushyrovskya-nataliia-volodymyrivna
E-mail викладача	nataliia.mushyrovskya@rshu.edu.ua

Мета та завдання навчальної дисципліни

«Лінгвокраїнознавство Польщі» – навчальна дисципліна вибіркового циклу, яка забезпечує набуття професійних компетентностей за освітньо-професійною програмою «Українська мова та література» спеціальності «Середня освіта (Українська мова і література)». Курс «Лінгвокраїнознавство Польщі» дає необхідні для кваліфікованого професійного спілкування відомості про культуру Польщі в процесі опанування польської мови і за посередництва цієї мови. Дисципліна «Лінгвокраїнознавство Польщі» покликана забезпечити компетентність міжмовного спілкування здобувачів вищої освіти за допомогою адекватного розуміння культурних особливостей мови співрозмовника та іншомовного тексту.

Мета курсу – формування у здобувачів вищої освіти лінгвокраїнознавчої, культурологічної, соціальної та історичної компетентності з метою підготовки до подальшої практичної діяльності і розвитку мовної, мовленнєвої та соціокультурної іншомовної компетенції, сприяння формуванню мовленнєвих умінь і стратегій іншомовної комунікації.

Завдання:

- навчити аналізувати одиниці мови з метою виявлення національно-культурної семантики, що міститься в них;
- засвоїти знання про історію, політичні, культурні події, світогляд, звичаї і традиції, географічні, кліматичні та природні особливості країни, мова якої вивчається;

- сформувати у здобувачів загальні і професійно орієнтовані іншомовні комунікативні компетенції (лінгвістичну, соціолінгвістичну і прагматичну) для забезпечення більш ефективного спілкування в побутовому, соціальному і професійному середовищі польською мовою;

- засвоїти основи зіставного аналізу в процесі перекладу текстуального матеріалу;

- сприяти зміцненню впевненості здобувачів як користувачів мови, а також їх позитивному ставленню до вивчення польської мови, удосконаленню умінь міжкультурної комунікації.

Перевагами дисципліни є те, що у процесі її засвоєння у здобувачів вищої освіти формуються такі компетентності:

загальні:

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та усвідомлення специфіки професійної діяльності;

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК 6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях;

ЗК 8. Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності;

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

фахові:

ФК 4. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури в ЗЗСО, практиці навчання української мови й літератури.

ФК 5. Здатність вільно володіти українською мовою, адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової і міжособистісної комунікації, володіти різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.

ФК 6. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах (в т. ч. іноземною мовою), володіти методикою розвитку зв'язного мовлення здобувачів середньої освіти у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.

ФК 9. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.

ФК 12. Здатність виконувати власне дослідження (проект), узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо); застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження в професійній діяльності.

ФК 15. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації навчально-виховних цілей.

Згідно з освітньо-професійною програмою після вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти мають демонструвати такі **програмні результати навчання:**

ПРН 2. Уміти використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії української мови в ЗЗСО, інтерпретувати й зіставляти мовні явища, виконувати різні види лінгвістичного аналізу; вільно володіти нормами української мови, навичками автоматичного грамотного письма, навичками текстотворення в усіх функціонально-стильових різновидах сучасної української літературної мови відповідно до комунікативної мети та за допомогою стилістичних ресурсів національної мови; демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетентності в процесі фахової і міжособистісної комунікації, вдосконалювати та підвищувати власний компетентнісний рівень.

ПРН 4. Бути здатним використовувати когнітивно-дискурсні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах (в т. ч. іноземною мовою); володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.

ПРН 8. Виявляти високий/достатній рівень сформованості комунікативної

компетентності з української мови (лінгвістичний, мовленнєвий, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), володіти різними засобами мовленнєвої поведінки в різних комунікативних контекстах; бути здатним ефективно спілкуватися в колективі, науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-діловій сферах, виступати перед аудиторією, брати участь у дискусіях, обстоювати власну думку (позицію), дотримуватись культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

ПРН 9. Уміти здійснювати власні емпіричні дослідження (проекти), узагальнювати й оприлюднювати їх результати, застосовуючи принципи академічної доброчесності, упроваджувати елементи теоретичного й експериментального дослідження в професійній діяльності.

ПРН 10. Уміти працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати сучасну наукову інформацію, укладати бібліографію, використовувати комп'ютерні технології.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- завдання лінгвокраїнознавства як філологічної дисципліни, методологічні та методичні основи лінгвокраїнознавства;
- функції мови та їх співвідношення з функціями культури;
- засади лінгвокраїнознавчого аналізу мови й тексту;
- національний компонент в структурі значення слова;
- принципи зіставного підходу до пареміологічного фонду, аналізу національно-культурної семантики фразеологічних одиниць;
- особливості соціо- та етнолінгвістичної картини світу поляків, її основні концепти;
- вербалізовані зразки соціокультурних та історичних відомостей про Польщу, традиції, вірування, обряди, міфи, легенди польського народу;

вміти:

- здійснювати аналіз одиниць мови з метою виявлення національно-культурної семантики;
- вирізняти та тлумачити безеквівалентну лексику, історико-культурні реалії;
- характеризувати особливості невербальних засобів спілкування, відмінні від вживання, прийнятого в рідній мові;
- актуалізувати фонові знання, що забезпечують мовне спілкування;
- аналізувати особливості вербалізації одиниць національно-культурного змісту на основі польськомовного тексту;
- розглядати мовну афористику і фразеологію з точки зору відображення в них культури і національних особливостей людей, що говорять мовою, яка вивчається;
- застосовувати у власному мовленні специфічні мовні одиниці національно-культурного змісту.

Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВА ПОЛЬЩІ

Тема 1. Лінгвокраїнознавство як філологічна дисципліна.

Тема 2. Методологічні та методичні основи лінгвокраїнознавства.

Тема 3. Функції мови та їх співвідношення з функціями культури.

Тема 4. Поняття культури як найважливішого концепту лінгвокраїнознавства.

Тема 5. Лінгвокраїнознавчі теорії слова.

Тема 6. Значення і поняття у міжмовному аспекті.

Тема 7. Фонові знання як основний предмет лінгвокраїнознавства Польщі.

Тема 8. Національний компонент у структурі значення слова.

Тема 9. Польська лексична система у слов'янському контексті.

Тема 10. Фразеологія в системі лінгвокультурних засобів. Національно-культурна семантика фразеологічних одиниць.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ВИЯВЛЕННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОГО ЗМІСТУ У
ВЕРБАЛІЗОВАНИХ ВІДОМОСТЯХ ПРО ПОЛЬЩУ

Тема 11. Основні відомості про Польщу. Побут польського народу.

Тема 12. Географія та історія Польщі. Державний устрій Польщі, польська державна символіка.

Тема 13. Народні вірування та обряди, фольклор та мистецтво Польщі.

Тема 14. Польські міфи і легенди.

Тема 15. Лінгвокультурний аналіз польськомовних текстів в контексті лінгвокраїнознавства.

Тема 16. Особливості українсько-польської міжкультурної комунікації та труднощі перекладу з польської мови.